

R a a d s v o o r s t e l

Raadsvergadering van :
Agendanummer :
Portefeuillehouder : A.G.W. Jongenelen
Opsteller : Marianne Zeedijk / Harold Ebels
B&W-besluit datum : 26 mei 2020
Onderwerp : Programmaplan Langedijk ontwikkelt met water
(42)

Is preventief toezicht van de provincie op het voorstel van toepassing? Ja

Gevraagde beslissing(en)

1. in te stemmen met de voortzetting van de integrale, programmatische aanpak van de visie Langedijk ontwikkelt met water als programma, ten dienste van het behalen van de gestelde doelen van Langedijk ontwikkelt met water;
2. in te stemmen met een stapsgewijze uitvoering waarbij de financiële onderbouwing per project wordt uitgewerkt en aan het college van B&W en de gemeenteraad wordt voorgelegd;
3. monitoring en evaluatie van het programma 'Langedijk ontwikkelt met water' twee maal per jaar plaats te laten vinden in het eerste en derde kwartaal;
4. jaarlijks een budget ad € 50.000,-- beschikbaar te stellen voor de jaren 2020-2025 om samenhang en integraliteit te borgen, projecten voor te bereiden en in te spelen op actuele ontwikkelingen die een relatie hebben met de doelstellingen van het programma:
  - a. dit budget in 2020 ten laste te brengen van het begrotingsresultaat;
  - b. voor de jaren 2021-2025 een bestemmingsreserve in te stellen en deze ten laste te brengen van het begrotingsresultaat.

Aanleiding

De Visie 'Langedijk ontwikkelt met water' is tot stand gekomen in samenspraak met bewoners, lokale en bovenlokale organisaties, ondernemers en andere overheden. Met hen is bepaald 'wat we willen' en 'hoe we dat willen bereiken'. Dit is neergelegd in de visie en de bijbehorende actie- en projectenlijst. Op 4 juli 2017 heeft de gemeenteraad de Visie 'Langedijk ontwikkelt met water' en de actie- en projectenlijst vastgesteld.

In het collegeprogramma 'De vaart in Langedijk' 2018-2022 is de verdere uitwerking van Langedijk ontwikkelt met water opgenomen. Vanuit het idee dat het geheel (visie) meer is dan de som der delen (projecten), is de visie met projectenlijst uitgewerkt in een programma met een uitvoeringsplan. Dit bewerkstelligt zowel de inhoudelijke samenhang tussen de projecten alsook de samenwerking met de partners en stakeholders en is gericht op daadwerkelijke realisering. Bovenstaand idee is bevestigd in de maatschappelijke en economische impactanalyse (zie bijlage)

Inleiding

In het Programma zijn de in de Visie omschreven ambities omgezet in strategische en onderliggende tactische doelstellingen. De projecten en inspanningen uit de vastgestelde actie-projectenlijst zijn ingedeeld naar gebied of gemeentebrede thema's. In de projectbladen is per project een beeld geschetst van de situatie en mogelijkheden.

Met het programma wordt doelgericht gewerkt aan de ambities van Langedijk ontwikkelt met water:

- de basis op orde;
- verbinden met de regio;
- ruimte voor recreatie;
- duurzaamheid als drijfveer;
- meer ruimtelijke kwaliteit;
- Langedijk op de kaart;
- samen bereiken we meer.

Het totale programma draagt bij aan de ambities uit het collegeprogramma 'Vaart in Langedijk' 2018-2022: trots, veilig, welvarend, gezond, meedoen in, de leefomgeving van en duurzaam Langedijk

Het programma is uitgewerkt in een concept-uitvoeringsplan (zie bijlage). Deze geeft de stand van zaken weer met de huidige inzichten. Daarnaast speelt het programma zich af in een dynamische omgeving. Om daarop in te spelen zijn, zover mogelijk, activiteiten geconcretiseerd in een bestedingsplan voor de jaren 2020-2025. Uitvoeringsplan en bestedingsplan zijn in afstemming met de opgaven uit het collegeprogramma opgesteld.

De aanpak

Het programma geeft een beeld van de organisatie en werking van het programma. Het vormt de verbinding tussen de visie en de concrete uitvoering door sturing op doelstellingen. Het geeft een beeld van de samenhangende kansen en mogelijkheden op projectniveau. In het concept uitvoeringsplan is de uitwerking middels projecten en inspanningen uitgezet in de tijd. De gemeente voert de regie over het uitvoeringsplan. College en raad bepalen per project de start. Niet alle projecten en activiteiten kunnen tegelijkertijd worden uitgevoerd, stapsgewijs wordt gewerkt aan de uitvoering. Daarnaast zijn er meekoppelkansen bij bestaande beheer- en beleidsopgaven.

Niet bij alle opgaven heeft de gemeente een directe rol. Het behalen van de doelen uit het programma is daarmee ook afhankelijk van de inzet van alle partners. Hiervoor voert de gemeente overleg met hen. Zo is maart 2018 met Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier een overeenkomst gesloten om in het kader van Langedijk ontwikkelt met water samen te werken aan gezamenlijke opgaven.

Programmamanagement

De raad heeft voor 2018 en 2019, twee maal, € 100.000,-- beschikbaar gesteld voor het programmatisch uitwerken van de visie en actie- en projectenlijst 'Langedijk ontwikkelt met water'. Dit heeft geresulteerd in voorliggend programmaplan, inclusief projectbladen en concept uitvoeringsplan.

De programmamanager coördineert en initieert inhoudelijk en procesmatig processen en projecten, die bijdragen aan de doelstellingen van Langedijk ontwikkelt met water. Daarnaast organiseert de programmamanager monitoring, onderhoudt lokale en regionale netwerken en vertegenwoordigt naar buiten toe het programma. Om deze activiteiten ook gedurende het vervolg van het programma uit te voeren is voor 2020-2025 een jaarlijks werkbudget van € 44.000,-- beschikbaar gesteld.

Uitvoeringsplan

Het concept uitvoeringsplan Langedijk ontwikkelt met water 2020-2025 geeft richting aan de inzet van de gemeente Langedijk voor de jaren tot 2025. De opgaven zijn voorlopig in de tijd geprioriteerd en opgenomen in het Meerjareninvesteringsplan. Deze prioritering heeft plaats gevonden op basis van:

- inschatting van de beschikbare middelen;
- momentum in de omgeving;
- nog te maken afwegingen in de vorm van verkenningen / onderzoeken.

Het Concept Uitvoeringsplan wordt jaarlijks in het eerste en derde kwartaal geëvalueerd.

Bestedingsplan

Het krachtenveld van het programma is heel dynamisch. Dit vraagt regelmatig om extra budget. De integraliteit die kenmerkend is voor het programma raakt aan meerdere opgaven uit het collegeprogramma: economie, duurzaamheid, sport en cultuur, participatie, ruimtelijke ordening, volksgezondheid en milieu. Onderzoeksgelden geven ruimte om in te spelen op actuele ontwikkelingen, inzichten en vragen die een relatie hebben met 1 of meerdere beleidsvelden en stimuleren een integrale uitwerking en samenwerking op de diverse opgaven. Deze onderzoeksgelden worden ingezet ter ondersteuning en voorgang van het programma. Hiervoor is een jaarlijks budget van € 50.000,-- geraamd.

De inzet van deze gelden worden afgestemd met het college en zijn bestemd voor bijvoorbeeld:

- (werk) bijeenkomsten met externe partners;
- projectoverstijgende onderzoeken, zoals de maatschappelijk-economische impactanalyse;
- kleine projecten, zoals de Broekervaart;
- haalbaarheidsonderzoeken, bijvoorbeeld verkenning naar voorkeursroute.

Aan de raad wordt gevraagd voor 2020 € 50.000,- budget beschikbaar te stellen.

Voor 2020 worden de volgende activiteiten verwacht:

- Organiseren werkbijeenkomsten met externe partners ten behoeve van kennisdeling en samenwerking (provincie, HHNK, regio) 2x per jaar. (huur ruimte, excursie, lezing, etc.) ad € 5.000,-;
- Verkenning haalbaarheid tuindersroute Sint Pancras ad € 5.000,-;
- Het opstellen van vaarbeleid door een extern adviesbureau, waarbij duurzaamheid richtinggevend is in de vormgeving daarvan en ten dienste van de doelstelling om maatschappelijk en economisch in balans te ontwikkelen, ad € 25.000,-;
- Betrekken jeugd, kennismaken met wateractiviteiten, opzetten van preventie ad € 5.000,-;
- Onvoorzien ad € 10.000,-.

Zoals aangegeven speelt het programma zich af in een dynamische omgeving, benodigde activiteiten zijn daarmee moeilijk voorspelbaar. Jaarlijks wordt hiervoor een bestedingsplan opgesteld. Aan de raad wordt gevraagd hiervoor een bestemmingsreserve in te stellen en deze ten laste te brengen van het begrotingsresultaat. In het bestedingsplan worden activiteiten opgenomen die een relatie hebben met Langedijk ontwikkelt met water en ten dienste staan van de opgaven in het collegeprogramma.

In 2021-2025 wordt op hoofdlijnen de inzet op de volgende activiteiten verwacht:

- jaarlijks terugkerende activiteiten, zoals het organiseren van werkbijeenkomsten;
- activiteiten die voortkomen uit activiteiten van 2020 (zoals vaarbeleid, betrekken jeugd);
- vooronderzoeken voor projecten LOMW opgenomen in het uitvoeringsplan;
- vooronderzoeken t.b.v. een groen-blauwe (kwaliteits)impuls bij ontwikkelingen, in bijvoorbeeld Groene Loper, Oostrand, Geestmerambacht;
- pontje Broekervaart;
- promotie.

In uitvoering (zie bijlage uitvoeringsplan)

De gemeente is gestart met drie projecten, deze zijn bij de begroting van 2018 in het MIP opgenomen:

1. revitalisatie havengebied Broek op Langedijk;
2. herstel verbinding Achterburggracht Noord-Scharwoude – Machinesloot Zuid-Scharwoude. In maart 2019 heeft de raad het plan ruimtelijk en financieel geactualiseerd;
3. herstel vaarroute noordelijk rondom Sint Pancras naar Oosterdijksloot.

Daarnaast zijn er projecten gestart die met een relatief kleine investering op korte termijn resultaat hebben, zoals de Broekervaart. Dit project raakt vele doelstellingen van Langedijk ontwikkelt met water en geeft vertrouwen aan partners en stakeholders over de door de gemeente ingezette koers. Ook faciliterend levert de gemeente een bijdrage aan projecten waarvan de gemeente niet de eigenaar is, zoals:

- de innovatie van Museum BroekerVeiling naar Museum Rijk der Duizend Eilanden;
- toekomstbestendig Oosterdel;
- Koolsail 2021.

In regionaal verband is samengewerkt aan het opstellen van de Visie Waterschakel HAL, die ondertekend is door gemeenten Heerhugowaard, Alkmaar, Langedijk en Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord. Aan de hand van de Visie wordt met provincie Noord-Holland samengewerkt aan de waterrecreatieve versterking van Regio Alkmaar.

Beoogd resultaat

Via een programmatische aanpak positioneert Langedijk zich strategisch in een dynamische omgeving en wordt de visie Langedijk ontwikkelt met water doelgericht, concreet en hanteerbaar uitgewerkt in projecten en activiteiten die gezamenlijk de stip op de horizon dichterbij brengen. *“Langedijk gebruikt haar water en oevers beter en duurzamer om zich verder te ontwikkelen als een aantrekkelijke woonplaats voor bewoners, vestigingsplaats voor bedrijven en verblijfplaats voor bezoekers”.*

Argumenten

1.1 *Een programmatische aanpak sluit aan bij de integrale opgave*

De ambitie van Langedijk ontwikkelt met water is duidelijk: water is het centrale thema, waarlangs Langedijk zich de komende jaren maatschappelijk, ruimtelijk en economisch wil ontwikkelen.

1.2 *Met een programmatische aanpak positioneert Langedijk zich strategisch naar de toekomst.*

Met het programma wordt een koers voor de toekomst uitgezet, dit geeft het programma een status waarmee ze zich positioneert naast Heerhugowaard in de regio, in Noord-Holland Noord, aan de Zaancorridor en in de provincie. Voor Heerhugowaard is het OV-knooppunt Het OV-knooppunt speerpunt en Langedijk ontwikkelt met water vullen elkaar aan en versterken elkaar.

1.3 *Een programmatische aanpak sluit aan bij een meerjarige uitvoering met veel onzekere factoren.*

Over de weg naar de doelstellingen toe is nog veel onbekend. Veel factoren hebben invloed op de uitwerking. Projecten worden in samenhang met elkaar en in samenspraak met belanghebbenden ontwikkeld.

2.1 *Zowel vanuit kwalitatief als kwantitatief oogpunt is uitvoering van het herstel van de waterwegen (de grootste investering) essentieel in de uitvoering van Langedijk ontwikkelt met water.*

Voortzetting van de uitvoering van het programma leidt dus tot verdere positieve maatschappelijke en economische baten voor bewoners, ondernemers en bezoekers van de gemeente Langedijk. Ook het regionale toeristische cluster profiteert van de versterking van de cultuurhistorische waarde in Langedijk. (zie bijlage impactanalyse)

2.2 *Een stapsgewijze aanpak maakt de uitvoering haalbaar en hanteerbaar*

Het totaal aan benodigde investeringen is groot. Naast de reguliere fasering zijn vele factoren van invloed op het proces, zoals het al dan niet vrijkomen van beschikbare middelen, deelneming van partners, politieke en maatschappelijke ontwikkelingen en nog uit te voeren verkenningen. Stap voor stap worden per project het plan, het draagvlak en de financiële onderbouwing uitgewerkt. Naar gelang de ontwikkelingen vindt jaarlijks, indien gewenst, bijstelling plaats van de beoogde activiteiten en investeringen voor het komende jaar.

3.1 *Monitoren maakt de effecten van het programma inzichtelijk*

Monitoring verschaft inzicht in de voortgang van het behalen van de einddoelstellingen. Met het resultaat kan bij een jaarlijkse evaluatie de koers, procesmatig, inhoudelijk en/of financieel (eventueel) worden bijgesteld.

4.1 *Met het programmabudget wordt een integrale aanpak en samenwerking op de diverse opgaven uit het collegeprogramma gestimuleerd.*

De integraliteit die kenmerkend is voor het programma raakt aan meerdere opgaven uit het collegeprogramma: economie, duurzaamheid, sport en cultuur, participatie, ruimtelijke ordening, veiligheid, volksgezondheid en milieu. Onderzoeksgelden geven ruimte om in te spelen op actuele ontwikkelingen, inzichten en vragen die werking hebben op meerdere beleidsvelden en waar vanuit de opgaven van het collegeprogramma en Langedijk ontwikkelt met water het gewenst is te anticiperen.

Kanttekeningen

1.1 *De ambtelijke en bestuurlijke fusie zijn een onzekere toekomst voor het draagvlak onder Langedijk ontwikkelt met water.*

Met een programma zet de gemeente een koers uit die ook voor de nieuwe organisatie en gemeente handvatten biedt om samen te werken aan een gezamenlijke sociaaleconomische versterking en positionering in de regio.

Communicatie

Actieve communicatie

De gemeente communiceert actief over dit besluit, omdat dit het visitekaartje is van Langedijk. Het programmaplan 'Langedijk ontwikkelt met water' vraagt om samenwerking tussen verschillende partijen. De uitwerking van de plannen heeft een grote invloed op de leefomgeving van inwoners van Langedijk. Het heeft een positieve bijdrage aan verbinding in de regio en versterking van recreatiemogelijkheden en lokale economie.

Volgordelijkheid en inzet middelen

Interne communicatie:

- vier keer per jaar vindt integrale afstemming plaats tussen de betrokken stakeholders;
- via een lunchbijeenkomst wordt de werkorganisatie Langedijk-Heerhugowaard geïnformeerd over het programma;

Externe communicatie:

- twee keer per jaar vindt afstemming plaats met externe partijen;
- de website, www.lomw.nl, informeert over de samenhang en voortgang van projecten en activiteiten van Langedijk ontwikkelt met water, waarbij het logo de zichtbaarheid vergroot;
- ook biedt deze website ruimte voor ideeën en reacties;
- met gerichte communicatie- en marketingacties wordt het programma en de regio gepromoot en zichtbaarheid vergroot via andere online en offline communicatiekanalen.

Kernboodschap

- Water is het goud van Langedijk. Inwoners, ondernemers, organisaties, gemeente en andere overheden zien kansen om samen te ontwikkelen met water. De gemeente heeft de basis gelegd met de visie 'Langedijk ontwikkelt met water 2030'.
- De centrale doelstelling van de visie is: Langedijk gebruikt haar water en oevers beter en duurzamer. Dit leidt ertoe dat Langedijk zich verder kan ontwikkelen als aantrekkelijke vestigingsplaats voor bewoners en bedrijven en een aantrekkelijke verblijfplaats is voor bezoekers.
Deze visie heeft de gemeente uitgewerkt in een programmaplan om de ambities van Langedijk ontwikkelt met water waar te maken in de komende jaren.

Participatie (Interactief werken)

Projecten die vallen onder Langedijk ontwikkelt met water vinden plaats in een complexe, vaak binnenstedelijke omgeving, met vele belanghebbenden. Per project wordt een stakeholdersanalyse en communicatie- en/of participatieplan opgesteld volgens het beleidsplan 'de Langedijker werkwijze'.

Samenwerking binnen en buiten de gemeentelijke organisatie is het fundament voor succes voor het programma Langedijk ontwikkelt met water. Per project worden deze relaties in beeld gebracht en onderzocht op hun betekenis. In de werkgroep Langedijk ontwikkelt met water komen kennis, inzichten en ervaringen bij elkaar zodat integrale afweging, besluitvorming, samenhang en coördinatie plaatsvindt.

Financiën

Voor programmamanagement van 'Langedijk ontwikkelt met water' in 2020 tot 2025 is een jaarlijks werkbudget ad € 44.000,- beschikbaar gesteld onder nr. 6203325 LOMW. De raad wordt gevraagd om aanvullend werkbudget beschikbaar te stellen ad € 50.000,- voor de jaren 2020-2025 en deze ten laste te brengen van het begrotingsresultaat. Met het werkbudget wordt de voortgang van het programma binnen de doelstellingen van 'Langedijk ontwikkelt met water' ondersteund en de integrale aanpak van, en samenwerking bij de opgaven uit het collegeprogramma gestimuleerd.

De investeringen die onderdeel uitmaken van het totale programma LOMW worden aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. Naar gelang de ontwikkelingen vindt, indien gewenst of noodzakelijk, jaarlijks bijstelling plaats van de beoogde activiteiten en investeringen voor het komende jaar. Sturing op de kosten wordt via de programmabeheersing van de gemeente meegenomen.

Preventief toezicht

Vanwege de vaststelling van het Herindelingsontwerp Langedijk en Heerhugowaard conform de Wet algemene regels herindeling (Wet Arhi) is art. 21 van deze Wet van toepassing geworden. De fusiepartner is op de hoogte gebracht van het raadsvoorstel. De verantwoordelijk portefeuillehouder Monique Stam stemt wel/niet* in met het raadsvoorstel.

Dit betekent ook dat de provincie besluiten heeft aangewezen die vooraf de goedkeuring van de provincie behoeven. Het gaat om de volgende categorieën besluiten:

- besluiten tot vaststelling van begrotingen en begrotingswijzigingen.

Vervolgstappen

In 2020 wordt voortvarend doorgewerkt aan de uitvoering van projecten in samenwerking met partners. In het najaar van 2020 wordt de raad geïnformeerd over de stand van zaken.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

1. Programmaplan.

Bijlagen ter informatie

1. maatschappelijke en economische impactanalyse Langedijk ontwikkelt met water;
2. Pprojectbladen Langedijk ontwikkelt met water;
3. Uitvoeringsplan 2020-2025.

Burgemeester en wethouders van Langedijk,

E. Annaert
gemeentesecretaris/directeur

L.A.M. Kompier
burgemeester

R a a d s b e s l u i t

Agendanummer : 8
Onderwerp : Programmaplan Langedijk ontwikkelt met water

De raad van de gemeente Langedijk;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 26 mei 2020, nummer 42;

b e s l u i t:

1. in te stemmen met de voortzetting van de integrale, programmatische aanpak van de visie Langedijk ontwikkelt met water als programma, ten dienste van het behalen van de gestelde doelen van Langedijk ontwikkelt met water;
2. in te stemmen met een stapsgewijze uitvoering waarbij de financiële onderbouwing per project wordt uitgewerkt en aan het college van B&W en de gemeenteraad wordt voorgelegd;
3. monitoring en evaluatie van het programma 'Langedijk ontwikkelt met water' twee maal per jaar plaats te laten vinden in het eerste en derde kwartaal;
4. jaarlijks een budget ad € 50.000,-- beschikbaar te stellen voor de jaren 2020-2025 om samenhang en integraliteit te borgen, projecten voor te bereiden en in te spelen op actuele ontwikkelingen die een relatie hebben met de doelstellingen van het programma:
  - a. dit budget in 2020 ten laste te brengen van het begrotingsresultaat;
  - b. voor de jaren 2021-2025 een bestemmingsreserve in te stellen en deze ten laste te brengen van het begrotingsresultaat.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 30 juni 2020,

de raadsgriffier

de voorzitter

R. Vennik

L.A.M. Kompier